

ציצית בלילה זמן ברכת ציצית

קטעים משוע"ר – הקשורים לנושא השיעור

שלח טו, לט

והיה לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה'.

שוע"ר סי' ח

ב וכשיתחיל להתעטף קודם שיתעטף לגמרי יברך מעומד להתעטף בציצית (עיין בסי' כ"ה ותמצא טעם ע"ז).

כ אם רוצה ללבוש הטלית קטן מיד בקומו כדי שלא ילך ד' אמות בלא ציצית, והרי עדיין אין ידיו נקיות ולא יכול לברך, יכול ללבושו בלא ברכה ולכשינקה ידיו ימשמש בציציותיו ויברך דהמשמוש הוא כאילו לובשו עכשיו. ואם בדעתו להתעטף בטלית אחרת מיד שינקה ידיו א"צ למשמש ב[זו] ולברך עליה רק יברך על הטלית שלובש אח"כ ויכוין במחשבתו לפטור גם את זאת שלבש כבר.

שוע"ר סי' יח

א לילה לאו זמן ציצית הוא שנאמר וראיתם אותו וגו' פרט לכסות לילה.

ב יש אומרים שלא מיעט הכתוב אלא כסות שאינו בראיה בשעת לבישה, ולכן כל מה שלובש בלילה אפילו הוא כסות המיוחד ליום פטור, אבל כל מה שלובש ביום אפילו הוא כסות המיוחד ללילה חייב להטיל בו ציצית קודם שילבשו, מפני שישנו בראיה בשעת לבישה.

ויש אומרים שלא מיעט הכתוב אלא כסות המיוחד ללילה, שאותו כסות הוא פטור אפילו אם לובשו ביום, כיון שמתחלה לא נעשה אלא ללבושו בעת שאינו ראוי לראיה, אבל כסות המיוחד ליום או המיוחד ליום ולילה חייב בציצית אף אם לובשו בלילה ויברך עליו, כיון שנעשה ללבושו בעת שראוי לראיה.

ומאחר שלא נתברר לנו הלכה כדברי מי, יש להחמיר באיסורי תורה כחומרות ב' הסברות, דהיינו להטיל ציצית בכסות המיוחד ליום או ליום ולילה אף אם לובשו בלילה, וכן יטיל ציצית אפילו לכסות המיוחד ללילה אם לובשו ביום, אבל לענין הברכה כיון דספק ברכות להקל לכן לא יברך רק כשלובש ביום כסות המיוחד ליום או כסות המיוחד ליום ולילה.

ג מי שהיה לבוש טלית גדול מבעוד יום צריך לפושטו מעליו כשמתחילין ברכו מאחר דעכשיו אין לובשים את הטלית אלא לשם מצות ציצית ואם יהיה עליו הטלית בלילה יהיה נראה כאלו הוא סובר דלילה זמן ציצית הוא. אבל בליל יום הכפורים הכל נוהגין להתעטף בטלית גדול ולברך עליו מבעוד יום ואין מסירין אותו בלילה, מפני שהדבר ידוע שאין לובשים אותו לשם מצות ציצית אלא כדי להדמות למלאכים לובשים לבנים ומתעטפים לבנים.

ד כל העובר לפני התיבה אפילו לומר סליחות ותחנונים צריך להתעטף בטלית גדול מפני כבוד הציבור, ואפילו לומר קדיש יתום יש מי שאומר שצריך להתעטף, ולכן מותרים להתעטף אפילו בלילה דהדבר ידוע שאין מתכוונים לשם מצות ציצית אלא מפני כבוד הציבור.

ה סדינים וכרים אע"פ שאדם ישן בהם לפעמים ביום כיון שעיקרם לא נעשה אלא בשביל הלילה לכן נקראים כסות לילה ופטורין מן הציצית ולדברי האומרים כסות לילה חייב בציצית אם לובשו ביום צריך להטיל הציצית לסדינים וכרים שהרי אדם ישן בהם בבוקר ואעפ"כ המנהג פשוט שלא להטיל בהם ציצית כלל בין שהם של צמר בין שהם של פשתן מפני שיש אומרים שלא חייבה תורה אלא אותן בגדים שאדם מתכסה בהן דרך לבישה שנאמר אשר תכסה בה אבל דרך הצעה כגון סדינים וכרים אינן נקראים כסות כלל ומכל מקום כיון שיש חולקין על סברא זו לכן אם הסדינים או הכר של צמר יעשה קרן אחת עגולה כדי לפטור מן הציצית לדברי הכל.

ו מאימתי מברך על הציצית יש אומרים משיכיר בין תכלת שבה ללבן שבה שנאמר וראיתם אותו משעת ראיה והכרת התכלת מתחיל החיוב. ויש אומרים דשעת ראיה נקרא משיעלה עמוד השחר שאז יכולים לראות את הציצית ואע"פ שאינו מכיר בין התכלת שבה ללבן שבה יכול לברך עליה דכבר חל עליה שעת

החיוב וכן נוהגין. ומכל מקום טוב ליזהר לכתחלה שלא ללבוש את הטלית בברכה עד שיכיר בין תכלת שבה ללבן שבה.

המתעטף בציצית קודם שיעלה עמוד השחר כגון בימי הסליחות לא יברך עליהן ולכשיאור היום ימשמש בציציותיו ויברך עליהן משום דהממשמש הוא כאלו לובשן עכשיו ואם לא ימשמש בהן אין שייך לברך עכשיו על מה שלבש כבר קודם שעלה עמוד השחר.

שוע"ר סי' כד

ה טוב להסתכל בציצית בשעת עטיפה כשמברך עליהם שנאמר וראיתם אותו וזכרתם וגוי' ראייה מביא לידי זכירה וזכירה מביא לידי עשייה.

ו יש נוהגין להסתכל בציצית כשמגיע לוראיתם אותו וליתן אותם על העינים ומנהג יפה הוא וחיבובי מצוה, וגם נוהגין לנשק הציצית בשעה שמסתכל בהן והכל הוא חיבוב מצוה.

פסקי הסדור הל' ציצית

וקודם שיתחיל להתעטף יברך. ברוך כו'. ויכסה ראשו ויתעטף כעטיפת ישמעאלים.

ואם לובשו מיד בקומו בעוד שאין ידיו נקיות כדי שלא ילך ד' אמות בלא ציצית, מברך על טלית גדול ויכוין לפטור גם את זה. וכן אם לובשו קודם אור היום שאינו זמן ציצית.

והמדקדקים נוהגין לישן בטלית קטן כדי שאם יישן על היום לא יהיה ערום בלא מצות. וגם לא יצטרך ללבוש קודם נטילת ידים לעבור על קדושת הזהר שנתבאר בדין השכמת הבקר. ואף אם פשטו מעליו וחזר ולבשו בלילה אין בו משום בל תוסיף מאחר שיש אומרים שכסות יום חייב בלילה. וכן על פי הסוד יש מצוה בלבישת טלית קטן גם בלילה.

יומן ז' אד"ר תרע"ו, רוטטוב

נפלאתי ואתאפק לא אוכל, היראה הטהורה מה יקרה היא, הנה כ"ק אאמו"ר הרה"ק שליט"א מסתפר (שערט-זיך) עם מכונה עשויי לכך, ולפעמים הנני מספרו עם מכונה, ומה נפלאתי בהביטי כי הסדין אשר נתן לו להתעטף בה מבלי להתגאל בהשערות שיסתפרו, וטרם הלבישו זאת, חתך אחד מקצות הסדין, ועשאהו עגול, והכוונה מובנה, שלא יהי' בגד של ד' כנפות ויתחייב בציצית. ועתה הותרף לי הקושי' מדוע בבואו להאטעל אינו מתכסה עם הקאלדרעס שלהם, גם הלבנים והטהורים ביותר.

פס"ד צמח צדק ג, ב

שיש ליזהר לישן בלילה בט"ק המיוחד ליום ולילה כיון שי"ל שעיי"ז מקיים מצות ציצית גם בלילה.

ס' המנהגים – חב"ד

ע" 3: לוקחים הטלית מן הכתף, פושטים אותו, מנשקים שפת הטלית, מחזיר אותו מכנגד פניו לאחוריו ומתחיל ברכת להתעטף בציצית. סיום הברכה סמוך לכריכת ב' כנפות ימין סביב צוארו לאחוריו בצד שמאל.

ע" 4: אם אסור לברך אזי קודם התפלה - אם אינו לובש ט"ג - ימשמש בד' ציציותיו ויברך אז.

ע" 69: תפלת מעריב והבדלה [במוצאי יום הכפורים] בקיטעל וטלית, אבל בכובע (ולא ביארמולקע) והטלית על הכתפים (ומבן על פי מש"כ בשער הכוונות ש"ו תפלת מנחה ד"א: אם הי' רואה (האריז"ל) שכבר שקעה החמה הי' מוריד הטלית בין כתפיו משום דלילה לאו זמן ציצית הוא, וכשהוא בין כתיפיו אין חשש אם הוא לילה. וראה נ"כ שו"ע או"ח סי"ח).

אגרות-קודש ח"ג אגרת ד'תצה

במענה על מכתב שאלתם בהנוגע להנהגת העובר לפני התיבה תפלת קבלת שבת ותפלת המנחה של שבת קדש. זכינו לשמוע בזה הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע ובמסורה במנהגי ליובאוויטש חב"ד מדור דור, וז"ל: - אין השי"ץ מתעטף בטלית למנחה או למעריב לא בשבת ויום טוב ולא בראש השנה. וכל שכן אשר בימות החול אין עושים זה.

אגרות-קודש חט"ז אגרת ד'תתעז

ובאם אי אפשר בדרכי נועם ושלום להחזיק מנהגנו כמבואר בהיום יום י"ט כסלו תשי"ג, דאין השי"ץ מתעטף בטלית לתפלת מנחה וכו', בטח יעלה בידו לפעול אשר השי"ץ יוריד הטלית על כתפיו ולא שיהי' על ראשו.